

سورة لقمان

مکی ۳۴ آیه

به نام خدا که رحمتش بی اندازه است و مهربانی اش همیشگی

الف، لام، میم (۱) این آیات کتاب استوار است (۲) که [سراسرش] برای نیکوکاران هدایت و رحمت است (۳) آنان که همواره نماز را [با شرایط ویژه اش] برپا می دارند، و زکات می پردازند، و به آخرت یقین دارند (۴) آنان مردمی از سوی پروردگارش بر بلندای هدایتند، و [فقط آنان] پیروزند، (۵) برخی از مردم خریدار سخنان باطل اند تا بدون هیچ دانشی، از راه خداوند منحرف کنند، و آن را به استهزا بگیرند، برای آنان عذابی خوارکننده است (۶) چون آیات ما را بر او بخوانند متکبران روی برمی گرداند، گویی آن ها را نشنیده، انگار در گوش هایش نوعی سنگینی است، پس او را به عذابی دردناک خبر ده (۷) مسلماً برای مؤمنانی که کارهای شایسته انجام داده اند بهشت های پُر نعمت خواهد بود (۸) در حالی که در آن جاودانه اند، وعده خداوند حتمی و تخلف ناپذیر است، و او توانای شکست ناپذیر و حکیم است (۹) [خداوند] آسمان ها را بدون ستون هایی که آن ها را ببینید آفریده، و کوه هایی استوار در زمین افکنده تا آن که زمین شما را نلرزاند، و در آن از هر جنبه ای پراکنده کرده است، و از آسمان آبی [فراوان] فرستادیم و از زمین به وسیله آن هر نوع گیاه سودمندی رویاندیم (۱۰) این است آفرینش خداوند، پس به من نشان دهید آن ها که غیر اویند چه چیزی آفریده اند؟ بلکه این ستمکارانند که در گمراهی آشکاری هستند (۱۱)

همانا ما به لقمان دانش استوار عطا کردیم این‌که: شکرگزار خداوند باش! و هرکه شکر کند فقط به سود خود شکر می‌کند، و هرکه ناسپاسی ورزد [به خدا زیان نمی‌زند؛ زیرا] خدا بی‌نیاز و ستوده خصال است (۱۲) [یاد کن] زمانی که لقمان پسرش را موعظه می‌کرد و می‌گفت: پسرکم! برای خداوند شریکی قرار نده! بی‌تردید شریک قراردادن [برای او] ستمی بزرگ است! (۱۳) انسان را دربارهٔ پدر و مادرش سفارش به نیکی کردیم؛ مادرش به او باردار شد [درحالی‌که] سستی به روی سستی [به او دست می‌داد]، زمان بازگرفتنش [از شیر] در دوسال است، [و سفارش کردیم] که سپاس‌گذار من و پدر و مادرت باش! بازگشت [همه] فقط به‌سوی من است (۱۴) اگر آن دو بکوشند تا چیزی را که هیچ دانشی بر [درستی] آن نداری شریک من قرار دهی اطاعتشان مکن! ولی با آنان در [امور] دنیا [بی و زندگی روزمره] به شیوه‌ای پسندیده معاشرت کن! و راه کسی را پیروی کن که به من روی آورده، سپس بازگشت شما فقط به‌سوی من است، پس شما را به آنچه انجام می‌دادید آگاه می‌کنم (۱۵) پسرکم! اگر [عمل کسی] هموزن دانهٔ خردلی پس در درون سنگی [نامعین]، یا در آسمان‌ها یا در درون زمین باشد خداوند آن را [در قیامت برای حسابرسی] می‌آورد، یقیناً خداوند بسیار ریزنگر و آگاه است (۱۶) پسرکم! نماز را [با شرایط ویژه‌اش] برپا دار! و [مردم را] به کار پسندیده وادار! و از کار زشت بازدار! و بر آنچه [از سختی‌ها] به تو می‌رسد شکبیا باش؛ زیرا این‌ها از امور استوار است (۱۷) و متکبران روی از مردم برمگردان! و در زمین شادان و سرمست راه مرو؛ زیرا خداوند هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد (۱۸) در راه رفتنت میانه‌رو باش! از صدایت بکاه که بی‌تردید ناپسندترین صداها صدای خران است! (۱۹)

آیا ندانسته‌اید که خداوند آنچه در آسمان‌ها و آنچه در زمین است به سود شما به کار گرفته، و نعمت‌های آشکار و نهانش را کامل و فراوان به شما عطا کرده؟ برخی از مردم همواره بدون هیچ دانشی، و بدون هیچ هدایتی و هیچ کتاب روشنگری درباره‌ی خداوند گفت‌وگویی بی‌دلیل می‌کنند (۲۰) چون به آنان گویند: از آنچه خداوند نازل کرده پیروی کنید. می‌گویند: [پیروی نمی‌کنیم]، بلکه پیرو آیینی هستیم که پدرانمان را پای‌بند به آن یافته‌ایم. آیا [کورکورانه و بدون تحقیق از پدرانشان پیروی می‌کنند]، گرچه شیطان آنان را به عذاب برافروخته دعوت کند؟! (۲۱) هرکس همه وجودش را به سوی خدا تسلیم کند درحالی‌که نیکوکار باشد بی‌تردید به محکم‌ترین دستگیره چنگ زده، و فرجام همه کارها فقط به سوی خداست (۲۲) کفر کافران تو را اندوهگین نکند، بازگشت آنان فقط به سوی ماست، پس آنان را به همه اعمالی که انجام داده‌اند آگاه می‌کنیم؛ زیرا خداوند به اسرار و نیات باطن‌ها آگاه است (۲۳) [با] اندکی [از نعمت‌ها] برخوردارشان می‌کنیم، سپس آنان را به [واردشدن در] عذابی سخت ناچار خواهیم کرد (۲۴) اگر از آنان بپرسی چه کسی آسمان‌ها و زمین را آفریده است؟ قاطعانه می‌گویند: خدا. بگو: همه ستایش‌ها ویژه خداست ولی بیشترشان نمی‌فهمند (۲۵) آنچه در آسمان‌ها و زمین است فقط در سیطره مالکیت و فرمانروایی خداست، به‌راستی خداوند بی‌نیاز و ستوده خصال است (۲۶) اگر [برای نوشتن کلمات خداوند که مخلوقات او هستند] آنچه درخت در زمین است قلم شود، و دریا [مرکب، و] هفت دریا [دیگر نیز] آن دریا را [پس از پایان گرفتارش] مدد کنند کلمات خداوند پایان نمی‌یابد؛ زیرا او توانای شکست‌ناپذیر و حکیم است (۲۷) آفریدن شما و برانگیختن [برای ما] جز مانند [آفرینش و برانگیختن] یک تن نیست؛ یقیناً خداوند شنوا و بیناست (۲۸)

آیا ندانسته‌ای که خداوند شب را در روز، و روز را در شب فرومی‌برد، و خورشید و ماه را به کار گرفته است که هرکدام تا مدتی معین روانند؟ مسلماً خداوند به آنچه انجام می‌دهید آگاه است (۲۹) این [آفریده‌های شگفت] دلیل بر این است که خداوند حق محض است، و آنچه غیر او می‌پرستند باطل است؛ بی‌تردید خدا همان والا مرتبه و بزرگ است (۳۰) آیا ندانسته‌ای که کشتی‌ها به سبب احسان خدا در دریا روانند؟ برای این که [خداوند] برخی از نشانه‌های [قدرت] خود را به شما بنمایاند، بی‌تردید در این [حقیقت] برای هر شکیبای سپاس‌گزاری نشانه‌هایی [از قدرت و احسان خدا] است (۳۱) چون آنان را در دریا موجی مانند ابرهای سایه‌انداز فروپوشد خدا را در حالی که ایمان را [از شرک] خالص کرده‌اند می‌خوانند، و چون با رساندنشان به خشکی نجاتشان دهد، برخی از آنان به راه راست پایبند می‌شوند، [و گروهی پیمان می‌شکنند؛] و آیات ما را جز هر دغلكارِ ناسپاسی انکار نمی‌کند (۳۲) ای مردم! خود را از محرمات خدا حفظ کنید، و از روزی بترسید که هیچ پدری چیزی [از عذاب را] از فرزندش برطرف نمی‌کند، و نه هیچ فرزندی برطرف‌کننده چیزی از [عذاب] پدر خویش است، به یقین وعده خداوند حق است، پس زندگی دنیا شما را نفریبد، و مبادا [شیطان] شما را [با دست خالی از ایمان و عمل] به [کرم و رحمت] خدا مغرور کند! (۳۳) همانا خداست که دانش [زمان برپایی] قیامت منحصر به اوست، و [تنها اوست که] باران را می‌فرستد، و [اوضاع و احوال] آنچه را در رحیم‌هاست می‌داند، هیچ‌کس نمی‌داند فردا چه چیزی [از خیر و شر] به دست می‌آورد، و آحدی نمی‌داند در چه سرزمینی می‌میرد؛ قطعاً خداوند [به همه این امور] دانا و آگاه است (۳۴)